

OBSAH

(Na rozdíl od názvů autorových jsou vydavatelovy titulky označeny
v obsahu hvězdičkou*.)

Předmluva Václava Pekárka

I

O úkolech naší literatury	17
Ideové směrnice naší národní kultury	44

II

* Periody českého obrození	85
Náš literární dějepis	90
* Obrození	94
* Duch obrozenské literatury	95
* Sociální idea u obrozenských spisovatelů	96
* Anakreontika a katolický romantismus	97
* Jungmann a francouzská revoluce	98
Jan Kollár I.	101
Jan Kollár II.	114
* Polské povstání a naše literatura	121
* Karel Havlíček Borovský	123
* Revoluční mládež let třicátých	124
* Karel Hynek Mácha a politika	128
* Josef Kajetán Tyl	131
* Máchův Máj	139
* František Jaromír Rubeš	142
* Hudba a spisovatelé v obrození	151
* Lidová píseň a počátky českého obrození	156
* Lidová píseň a básníci let třicátých	
<i>Josef Krasoslav Chmelenský</i>	158
<i>František Jaroslav Vacek Kamenický</i>	159
<i>Václav Jaromír Picek</i>	160

* Počátky české žurnalistiky (Tylovy Květy)	162
* Nová literární čeština	165
* Václav Kliment Klicpera	169
* Tyl a nikoli Klicpera!	173
* Veselohra a hry z českého života v letech třicátých	177
* Úkoly umění v českém obrození	182
* Příroda a literární pokolení let třicátých	185
* Josef Jaroslav Langer I.	188
* Josef Jaroslav Langer II.	206
* Magdalena Dobromila Rettigová a Litomyšl	223
Karel Jaromír Erben	229
Josef Kajetán Tyl	233
O J. K. Tylovi a naší činohře	
<i>Tyl — základ naší činohry</i>	251
<i>Jak hrát Tyla</i>	255
<i>Představení Lesní panny a Strakonického dudáka</i>	259
* Legenda a literatura	266

III

* Rok 1848	271
* Dva proudy v české kultuře	271
Karel Sabina I.	272
Karel Sabina II.	282
<i>Sabinova libreta</i>	286
<i>Prodaná nevěsta</i>	290
Karel Sabina III.	295
Havlíček	298
Božena Němcová	
<i>Úvod</i>	301
<i>Ve víru života</i>	
<i>V Ratibořicích</i>	307
<i>Ve světě</i>	316
<i>Zase v Ratibořicích. Pohádky</i>	323
<i>Chodsko</i>	332
<i>Sociální probuzení</i>	338
<i>Babička</i>	346

Po „Babičce“	388
Konec	398
Božena Němcová II.	401
* Božena Němcová v Litomyšli	413
* Světскost českého umění	419
Jan Neruda	420
* Jan Neruda v Litomyšli	425
* Jan Neruda: Balada česká	429
Národní a prostonárodní	432
* Problém naší deklamace	434
* Slovanskost v umění	435
* Jak F. L. Rieger objevoval talenty	436
* Buržoasie a spisovatelé	438
* Mladé Německo	439
Vítězslav Hálek	442
Oslava Vítězslava Háalka	455
Karolina Světlá	458
Svatopluk Čech	472
Teréza Nováková	474
* Teréza Nováková a Litomyšl	477
Umřela Eliška Krásnohorská	487
* A. V. Šmilovský a Litomyšl	488
S K. V. Raisem	492
Zikmund Winter: Povídky historické	495
* Lidová četba historická	497
Alois Jirásek a společenský význam jeho díla	
<i>Předmluva k druhému vydání</i>	502
<i>Úvod</i>	503
<i>I. Hronov</i>	522
<i>II. Litomyšl</i>	543
<i>III. Historie</i>	560
<i>IV. Epopeje</i>	578
<i>Doslov</i>	594
Alois Jirásek: Emigrant	600
Alois Jirásek: M. D. Rettigová	602
* Alois Jirásek a národní demokracie	603
Alois Jirásek I.	605
Alois Jirásek II.	607

Alois Jirásek a kritika	613
Film a dílo Aloise Jiráska	632
O rozvoji a poslání Jiráskovské akce	640

IV

* Buržoasní společnost let devadesátých	649
* Umění a tradice	652
* Obrození a léta devadesátá	652
* Moderní člověk buržoasní a obrození	653
* Umění a příroda	654
* Ideovost v dílech moderních umělců	654
* Dva zákony umění	655
* Mistři umění	657
* Umění a skutečnost	657
* Individualismus v umění	658
* Impresionismus	658
Umělec a žena	660
* Umění a erotika	670
* Individualismus a spisovatelé	671
* Umění kolem roku 1910	672
Jiřího Mahena Janošík	674
Drama českého inteligenta	675
Manifest českých spisovatelů v roce 1917	681
Z kulturní reakce	685
1. Arnošt Procházka	686
2. Jaroslav Hilbert	688
Veliký samotář	690
Matěj Poutivý	695
Lidové království	697
Hra o lásce a smrti	698
F. X. Šalda a F. V. Krejčí	701

V

K diskusi o sovětském umění	709
* Leninova četba	714
* Turgeněv	719

* Alexander Gercen	721
* Nikolaj Gavrilovič Černyševskij	727
* Vissarion Grigorjevič Bělinskij	734
* Dobroljubov	735
* Dmitrij Ivanovič Pisarev	736
L. N. Tolstoj a SSSR	738
Náš Maxim Gorkij	749
Taras Ševčenko I.	752
Taras Ševčenko II.	757
* F. M. Dostojevskij	762
Barbussův „Stalin“	764
SSSR a A. S. Puškin	769
Puškinské verše zvučí nově	771
Lid SSSR o Puškinovi	773
Českoslovenští umělci A. S. Puškinovi	775
Frant. Táborský: Puškin, pěvec svobody	777
My a Puškin	781
Ivanov a Sejfullina	786
Alex. Kornejčuk: Zkáza eskadry	790
30 představení „Měšťáků“	794
Lenin o literatuře	797
A. P. Čechov	803
* Kulturní pětiletka a literatura	808
N. V. Gogol	814
Pozdrav N. V. Gogolovi z Československa	816
Z historie vztahů sovětské a československé literatury	819
Adam Mickiewicz	834

VI

* Slovo k českým spisovatelům	841
* Petr Bezruč a Čeněk Ostravický	842
Antonín Macek	845
Literární přílohy denních listů	846
Referent	850
Literární boje	854
Z dnešní české poesie	858

Marie Majerová: Den po revoluci	862
Josef Kopta: Revoluce	866
Kniha o anabasi	869
Frant. Kubka: Ataman Rinov	874
Milenci z kiosku	883
Krise divadelnictví	888
Ze života hmyzu	893
Karel Čapek a divadlo	893
Karel Čapek	894
Za Jiřím Wolkrem	899
K diskusi o Wolkrovi	902
Jiří Wolker	909
K prvnímu sjezdu čs. spisovatelů	924
Vstanou noví bojovníci	927
Pravda je hezká, ale štěstí lepší	932
Básník, bojovník, důlník	936
O českou poesii	944
Adolf Branald: Chléb a písně	956
* Dopisy spisovatelům:	
<i>Dopis národnímu umělci Petru Bezručovi</i>	
<i>k 85. narozeninám</i>	958
<i>Dopis národnímu umělci Ivanu Olbrachtovi</i>	
<i>k 70. narozeninám</i>	959
<i>Dopis národní umělkyni Marii Majerové</i>	
<i>k 70. narozeninám</i>	960
<i>Dopis národnímu umělci Fráňovi Šrámkovi</i>	
<i>k 75. narozeninám</i>	962
 <i>Příloha</i>	
* Nejedlého periodisace české kultury	963
 <i>Doplňky</i>	
Svatopluk Čech: Lešetínský kovář	975
Šaldova přednáška o moderní české literatuře	978
 <i>Jmenný rejstřík</i>	981